Agatha Christie

Casa Idolului Astartei

— Ei acum, doctore Pender, ce o să ne povesteşti?

Bătrânul preot zâmbi cu blândeţe.

— Mi-am petrecut viaţa în locuri liniştite, spuse el. Mi s-au întâmplat foarte puţine evenimente. Totuşi, odată când eram tânăr, am trecut printr-o experienţă foarte stranie şi tragică.

— Chiar? Exclamă Joyce Lemprière în mod încurajator.

— N-am uitat-o niciodată, continuă preotul. Atunci m-a impresionat profund şi, chiar şi astăzi, dacă fac un uşor efort să-mi reamintesc, îmi revine simţământul acela de groază şi oroare pe care l-am trăit în momentul ăla îngrozitor, când am văzut un om murind, fără vreun motiv aparent.

— Mă faci să mă înfior, Pender, se plânse sir Henry.

— Şi eu mă-nfior, cum zici, îi răspunse celălalt. De atunci nu am mai râs de oamenii care folosesc cuvântul atmosferă. Există aşa ceva. Există anumite locuri imprimate şi saturate cu influenţe bune sau rele, care-şi pot face simţită puterea.

— Casa aceea, „The Larches", aduce multă nefericire, remarcă Miss Marple. Bătrânul domn Smithers şi-a pierdut toţi banii şi a trebuit s-o părăsească, apoi s-a mutat familia Carlslake şi Johnny Carlslake a căzut pe scări, şi-a rupt piciorul aşa că doamna Carlslake a fost nevoită să plece în sudul Franţei să-şi îngrijească

Agatha Christie

Casa Idolului Astartei

— Ei acum, doctore Pender, ce o să ne povesteşti?

Bătrânul preot zâmbi cu blândeţe.

— Mi-am petrecut viaţa în locuri liniştite, spuse el. Mi s-au întâmplat foarte puţine evenimente. Totuşi, odată când eram tânăr, am trecut printr-o experienţă foarte stranie şi tragică.

— Chiar? Exclamă Joyce Lemprière în mod încurajator.

— N-am uitat-o niciodată, continuă preotul. Atunci m-a impresionat profund şi, chiar şi astăzi, dacă fac un uşor efort să-mi reamintesc, îmi revine simţământul acela de groază şi oroare pe care l-am trăit în momentul ăla îngrozitor, când am văzut un om murind, fără vreun motiv aparent.

— Mă faci să mă înfior, Pender, se plânse sir Henry.

— Şi eu mă-nfior, cum zici, îi răspunse celălalt. De atunci nu am mai râs de oamenii care folosesc cuvântul atmosferă. Există aşa ceva. Există anumite locuri imprimate şi saturate cu influenţe bune sau rele, care-şi pot face simţită puterea.

— Casa aceea, „The Larches”, aduce multă nefericire, remarcă Miss Marple. Bătrânul domn Smithers şi-a pierdut toţi banii şi a trebuit s-o părăsească, apoi s-a mutat familia Carlslake şi Johnny Carlslake a căzut pe scări, şi-a rupt piciorul aşa că doamna Carlslake a fost nevoită să plece în sudul Franţei să-şi îngrijească sănătatea, iar în ceea ce priveşte familia Burden, care locuieşte acum acolo, am auzit că bietul domn Burden urmează să fie operat foarte curând.

— Cred că sunt prea multe superstiţii în legătură cu treburile astea, opină domnul Petherick. Foarte multe proprietăţi au de suferit de pe urma unor zvonuri puse în circulaţie fără temei sau din prostie.

— Am cunoscut una sau două „fantome” care aveau o personalitate foarte robustă, remarcă sir Henry chicotind.

— Cred, interveni Raymond, că ar trebui să-i permitem domnului Pender să-şi continue povestirea.

Joyce se ridică şi stinse cele două lămpi, lăsând camera să fie luminată numai de focul jucăuş din şemineu.

— Atmosferă, zise ea. Acum putem continua.

Dr. Pender îi zâmbi, se rezemă de speteaza scaunului şi, după ce-şi scoase pince-nez-ul, începu să povestească pe un ton blând, evocator.

— Nu ştiu dacă vreunul dintre dumneavoastră cunoaşteţi Dartmoor-ul. Localitatea de care vă vorbesc este situată pe malurile apei Dartmoor. Era o casă foarte frumoasă şi, deşi fusese de vânzare de mai mulţi ani, nu-şi găsise cumpărători. Probabil, situaţia era mai neplăcută iarna, dar priveliştea era măreaţă şi clădirea însăşi avea unele trăsături curioase şi originale. A fost cumpărată de un om pe nume Haydon – sir Richard Haydon. Îl cunoscusem în timpul facultăţii şi, deşi, nu-l mai văzusem câţiva ani, păstrând vechile legături de prietenie, am acceptat cu plăcere invitaţia sa de a mă duce la Silent Grove, cum se numea noua sa proprietate.

Cei din casă nu erau prea numeroşi. Acolo locuiau Richard Haydon însuşi şi vărul său, Elliot Haydon. Se mai aflau o lady Mannering cu o fiică palidă, cam ştearsă, pe nume Violet. Era un căpitan Roger cu soţia, mari amatori de călărie, cu feţele bătute de vânt, care trăiau numai pentru cai şi vânătoare. Lor li se alăturau un tânăr dr. Symonds şi o domnişoară Diana Ashley. Ştiam ceva despre cea din urmă. Fotografia ei apărea des în ziarele despre înalta societate şi se număra printre frumuseţile celebre ale vremii. Înfăţişarea era cu totul izbitoare. Brunetă, înaltă, cu tenul

frumos, de un alb palid, pe când ochii ei negri, pe jumătate închişi, uşor oblici îi dădeau un curios aer picant oriental. Avea de asemenea, o voce minunată, profundă, dar ca un clopoţel.

Am observat imediat că prietenul meu, Richard Haydon era foarte mult atras de ea şi am bănuit că întreaga adunare fusese chemată ca să creeze un cadru pentru ea. Cât priveşte sentimentul ei, nu eram atât de sigur. Era capricioasă în etalarea favorurilor sale. Într-o zi vorbea numai cu Richard şi nu mai acorda nimănui altcuiva atenţie, în ziua următoare îl prefera pe vărul acestuia, Elliot şi părea că nu are habar de existenţa unei persoane pe nume Richard, ca, în continuare, să-i dedice zâmbetele cele mai fermecătoare liniştitului şi retrasului dr. Symonds.

În dimineaţa de după sosirea mea, gazda noastră ne-a arătat proprietatea. Casa în sine nu avea nimic remarcabil – o clădire solidă, bine construită din granit de Devonshire. Ridicată să reziste timpului şi intemperiilor. Nu era romantică, dar foarte confortabilă. De la ferestre se puteau vedea panorama regiunii necultivate şi terenurile rezervate pentru vânătoare, vaste dealuri rotunjite, încoronate cu Tor-uri*1 bătute de vreme.

Pe pantele celui mai apropiat Tor se găseau diferite cercuri de colibe, relicve din străvechile zile ale epocii de piatră. Pe un alt deal, fusese recent excavată… O movilă în care se găsiseră anumite obiecte din bronz. Haydon începuse să manifeste interes pentru lucrurile legate de antichitate şi ne vorbi cu multă înflăcărare şi entuziasm. Chiar acest loc, ne explica el, era deosebit de bogat în mărturii despre trecut.

Locuitori din neolitic, druizi, romani şi chiar urme ale primilor fenicieni puteau fi găsite.

— Dar locul acesta este cel mai interesant dintre toate, a spus el. I-aţi reţinut numele – Silent Grove*2. Ei bine, e destul de uşor să-ţi dai seama de unde i se trage denumirea.

Ne indică ceva anume cu mâna. Deşi partea aceea era necultivată, numai stânci, buruieni şi un soi de ferigă sălbatică, la vreo sută de iarzi de casă se ridica un crâng cu copaci îndesiţi unul în altul.

— O relicvă din cele mai vechi timpuri, spuse Haydon. Copacii au murit şi alţii au fost plantaţi în loc, dar, în general, s-a păstrat foarte mult cum era odinioară – poate pe vremea locuitorilor fenicieni. Veniţi să vă uitaţi!

L-am urmat cu toţii. Când am intrat în crâng, o curioasă tensiune mă cuprinse. Cred că de vină era liniştea. Nici o pasăre nu părea să-şi fi făcut cuibul în copacii aceştia. Domnea un simţământ de dezolare şi oroare. L-am văzut pe Haydon privindu-mă cu un zâmbet curios.

— Simţi ceva în legătură cu locul ăsta, Pender? Mă întrebă el. Antagonism cumva? Sau nelinişte?

— Nu-mi place, i-am răspuns neliniştit.

— Eşti în drepturi depline. Aceasta a fost fortăreaţa unuia dintre cei mai vechi duşmani ai credinţei tale. Acesta este Crângul lui Astarte*3.

— Astarte?

— Astarte sau Ishtar sau Ashtoreth sau oricum vrei să-i zici. Eu prefer numele fenician de Astarte. Cred că există, în ţară, un Crâng al Astartei cunoscut – la nord de Wall. N-am nici o dovadă, dar îmi place să cred că deţinem aici un adevărat, un autentic Crâng al Astartei. Uite, în acest cerc dens de copaci, s-au desfăşurat ritualuri sacre.

— Ritualuri sacre, murmură Diana Ashley. Ochii ei visători priveau undeva departe. Mă întreb cum se desfăşurau?

— Nu prea onorabile, în orice caz, râse tare, fără rost, căpitanul Roger. Şi persoane destul de abile, îmi închipui.

Haydon nu-i acordă atenţie.

— În mijlocul Crângului trebuia să fi fost un templu, spuse el. Nu pot să vă arăt urma vreunuia, dar mi-am pus şi eu puţin imaginaţia la contribuţie.

În momentul acela păşeam într-un mic luminiş din mijlocul copacilor. În centru, se afla ceva asemănător unei case de

vară construită din piatră. Diana Ashley se uită întrebătoare spre Haydon.

— O numesc Casa Idolului, spuse acesta. Este Casa Idolului lui Astarte.

Se îndreptă spre ea. Înăuntru, pe un stâlp simplu de abanos stătea o mică figurină ciudată reprezentând o femeie cu coarne, călare pe un leu.

— Astarte a fenicienilor, spuse Haydon, Zeiţa Lunii.

— Zeiţa Lunii, strigă Diana. O, hai să facem o petrecere pe cinste la noapte. Cu haine de carnaval. Şi să venim aici, la lumina lunii, să sărbătorim ritualurile Astartei.

Am făcut un gest brusc şi Elliot Haydon, vărul lui Richard, se întoarse repede spre mine.

— Nu vă plac toate astea, Padre, nu-i aşa?

— Nu, nu-mi plac, am recunoscut pe un ton grav.

Se uită la mine în mod curios.

— Dar nu-i decât o prostie. Dick n-are cum să ştie dacă acesta este un crâng cu adevărat sacru. E doar o fantezie de-a lui; îi place să se joace cu ideea asta. Şi oricum, dacă ar fi fost…

— Dacă ar fi fost?

— Ei bine… Râse el stingherit. Doar nu crezi în chestii de-astea, nu-i aşa? Dumneata, un pastor!

— Nu sunt sigur că eu ca pastor n-ar trebui să cred în asta.

— Dar treburile acestea s-au terminat şi au dispărut de mult.

— Nu sunt chiar aşa de sigur, i-am răspuns, contemplând cele din jurul meu. Ştiu doar un lucru: în general, nu sunt un om sensibil la atmosferă, dar, de când am intrat în acest crâng de copaci, am o curioasă impresie că simt răul şi ameninţarea în jurul meu.

Privi, din nou stânjenit, peste umăr.

— Da, spuse, este… Este oarecum straniu. Ştiu ce vrei să spui, dar bănuiesc că numai imaginaţia noastră ne face să ne simţim aşa. Ce părere ai, Symonds?

Doctorul tăcu un minut, două, înainte de a răspunde. Apoi spuse liniştit:

— Nu-mi place. Nu pot să vă spun de ce. Dar, într-un fel sau altul, nu-mi place.

În momentul acela, Violet Mannering veni spre mine.

— Îmi repugnă locul ăsta, ţipă ea. Îmi repugnă. Să ieşim de-aici!

Ne-am îndepărtat şi ceilalţi ne-au urmat. Numai Diana Ashley întârzia. Am întors capul, m-am uitat peste umăr şi am văzut-o stând în faţa casei idolului, privind cu intensitate la imaginea dinăuntru.

Ziua era neobişnuit de frumoasă şi călduroasă aşa că propunerea Dianei Ashley de a organiza o petrecere costumată în seara aceea a fost bine primită. Obişnuitele râsete, şoapte şi cusutul disperat în secret – am avut parte de toate – şi, când ne-am făcut apariţia pentru cină, au izbucnit ca de obicei strigăte de veselie.

Rogers şi soţia sa erau „îmbrăcaţi” ca locuitori ai colibelor din neolitic, ceea ce explica brusca dispariţie a preşurilor din faţa căminelor. Richard Haydon şi-a imaginat că e un marinar fenician, iar vărul său – şeful unei bande de hoţi; doctorul Symonds făcea pe bucătarul şef, lady Mannering pe o soră de spital şi fata ei pe o sclavă cerchezã. Eu m-am travestit, cam străveziu, într-un călugăr. Diana Ashley a coborât ultima, dezamăgindu-ne pe toţi, fiindcă era înfăşurată într-un domino*4 negru inform.

— Necunoscuta, declară ea plină de aere. Asta sunt. Acum, pentru Dumnezeu, hai să mergem la masă.

După cină am ieşit din casă. Era o noapte frumoasă, caldă, blândă şi luna se ridica. Am cutreierat, am pălăvrăgit şi timpul a trecut destul de repede. Trebuie să fi trecut o oră când ne-am dat seama că Diana Ashley nu mai era cu noi.

— Sunt sigur că nu s-a dus la culcare, spuse Richard Haydon.

Violet Mannering clătină din cap:

— O, nu, interveni ea. Am văzut-o îndreptându-se în direcţia aceea, acum vreun sfert de oră.

În timp ce vorbea indica crângul de copaci care se profila negru şi plin de umbre în lumina lunii.

— Mă întreb ce pune la cale, se repezi Richard Haydon, jur că vreo drăcovenie. Să mergem să vedem!

Ne-am îndreptat cu toţii într-acolo, oarecum plini de curiozitate de ce putea pune la cale domnişoara Ashley. Totuşi, în ceea ce mă priveşte, simţeam o anumită reţinere de a intra în cercul de copaci întunecat, prevestitor de rele. Ceva mai puternic decât mine părea să mă reţină şi să mă îndemne să nu păşesc înăuntru. Eram mai convins decât oricând de răul esenţial al locului. Cred că unii dintre ceilalţi simţeau aceleaşi senzaţii ca şi mine, deşi n-ar fi fost dispuşi s-o recunoască. Copacii erau atât de apropiaţi unii de alţii, încât lumina lunii nu putea pătrunde. Se auzeau mai multe sunete în jurul nostru – şoapte şi oftaturi. Aveam sentimentul a ceva extrem de straniu, aşa că din spirit de conservare, am rămas cu toţii grupaţi.

Deodată, am dat de poiana din mijlocul crângului şi am rămas încremeniţi de uimire, întrucât în pragul Casei Idolului, se profila o siluetă, învăluită toată în tifon diafan, purtând două coarne proeminente care se ridicau din masa neagră a părului ei.

— Doamne Sfinte, exclamă Richard Haydon şi fruntea i se umplu de sudoare.

Dar Violet Mannering era mai perspicace.

— E Diana, exclamă ea. Cum s-a transformat? O, arată oarecum altfel!

Silueta din prag îşi ridică mâinile. Înaintă un pas şi cântă pe un ton înalt, plăcut.

— Sunt Preoteasa Astartei, fredonă ea. Aveţi grijă cum vă apropiaţi de mine, căci moarte ţin în mâna mea.

— Nu fă asta, dragă, protestă lady Mannering. Ne trec toţi fiorii, să ştii!

Haydon sări spre ea.

— Doamne, Diana, strigă el. Eşti minunată!

Ochii mei se obişnuiseră de-acum cu lumina lunii şi puteam vedea mai clar. Aşa cum spusese Violet, ea arăta schimbată. Faţa era mult mai oriental conturată, ochii – nişte deschizături oblice – degajau o oarecare cruzime în strălucirea lor şi ciudatul zâmbet ce i se citea pe buze nu-l mai văzusem niciodată.

— Ai grijă, strigă ea prevenind pe oricine. Nu vă apropiaţi de zeiţă. Dacă cineva pune mâna pe mine, moare.

— Eşti minunată, Diana, strigă şi Haydon, dar termină! Nu ştiu cum, dar… Nu-mi prea place!

El se îndrepta spre ea prin iarbă şi ea întinse o mână.

— Opreşte-te, strigă ea. Încă un pas şi te voi lovi cu magia Astartei.

Richard Haydon râse şi grăbi pasul, când, deodată, un lucru curios se întâmplă. Ezită o clipă, apoi păru că se împiedică şi căzu lat.

Nu se ridică, ci rămase unde căzuse cu faţa la pământ.

Deodată, Diana începu să râdă ca o isterică. Era un hohot straniu, oribil, care tulbura liniştea poienii.

Cu o înjurătură, Elliot se repezi în faţă.

— Nu suport asta, ţipă el, ridică-te Dick, ridică-te, omule!

Şi totuşi, Richard Haydon zăcea unde căzuse. Elliot Haydon se apropie, îngenunche lângă el şi-l întoarse încet cu faţa-n sus. Se aplecă peste el, uitându-se la faţa acestuia.

Apoi se ridică brusc şi rămase clătinându-se puţin.

— Doctore, zise, doctore, pe crucea mea, vino! Cred… Cred că e mort.

Symonds se repezi într-acolo, pe când Elliot se întoarse încet spre noi. Se uita în jos la mâinile sale într-un fel pe care nu l-am înţeles.

În clipa aceea o auzirăm pe Diana ţipând sălbatic:

— L-am omorât! O, pe Dumnezeul meu, n-am vrut, dar l-am omorât!

Şi leşină, căzând pe o grămadă de iarbă călcată în picioare.

Doamna Rogers urlă ca scoasă din minţi:

— O, să plecăm din locul ăsta îngrozitor, ni se poate întâmpla orice aicea. Vai, e înfiorător!

Elliot mă apucă de umăr.

— Nu se poate, domnule, murmură el, îţi spun că nu se poate! Un om nu poate fi ucis aşa. E…e împotriva Naturii.

Am încercat să-l liniştesc.

— Există vreo explicaţie, am zis eu. Vărul tău trebuie să fi suferit de pe urma unei slăbiciuni neaşteptate a inimii. Şocul şi excitarea…

El mă întrerupse:

— Nu înţelegi. Îşi ridică mâinile să le văd şi am observat pete roşii pe ele. Dick nu a murit de pe urma şocului, a fost lovit… Lovit în inimă şi nu există nici o armă.

L-am privit neîncrezător. În momentul acela, Symonds se ridicase după ce examinase trupul şi se îndrepta spre noi. Era palid şi tremura tot.

— Am înnebunit cu toţii? Spuse el. Ce-i cu locul ăsta, încât lucruri de acest gen se pot întâmpla aici?

— Deci e adevărat? Am întrebat eu.

Dădu din cap că da.

— Rana seamănă cu una făcută de un stilet lung, subţire, dar… Nu-i nici un stilet acolo.

Ne-am uitat cu toţii unii la alţii.

— Dar trebuie să fie acolo, strigă Elliot Haydon. Trebuie să fi căzut din rană. Trebuie să fie, undeva, pe jos. Să cercetăm!

Ne-am uitat degeaba în jur. Violet Mannering spuse deodată:

— Diana avea ceva în mâna ei. Un fel de stilet. L-am văzut. L-am zărit strălucind când îl ameninţa.

Elliot Haydon clătină din cap:

— Nu s-a apropiat la mai mult de trei iarzi de ea, obiectă el.

Lady Mannering se aplecase peste fata care leşinase.

— N-are nimic în mână acum, ne informă ea, şi nu văd nimic pe pământ. Eşti sigură că l-ai văzut, Violet? Eu nu l-am văzut.

Doctorul Symonds se apropie de fată.

— Trebuie s-o ducem în casă, spuse el. Rogers, vrei să mă ajuţi?

Am cărat fata leşinată în casă. Apoi ne-am întors şi-am luat cadavrul lui sir Richard.

Dr. Pender se opri şi, parcă cerându-şi scuze, ne privi pe toţi pe rând.

— Astăzi, se cunosc unele lucruri mai bine, datorită influenţei romanelor detective. Orice băiat de pe stradă ştie că un cadavru trebuie să fie lăsat unde se găseşte. Dar, pe timpul acela, nu aveam asemenea cunoştinţe, aşa că am dus trupul lui Richard Haydon în dormitorul său din casa pătrată de granit, iar majordomul a fost trimis pe bicicletă să aducă poliţia, de la vreo 12 mile depărtare.

Atunci, Elliot Haydon mă trase de o parte.

— Uite ce e, spuse el, mă întorc la crâng. Arma aceea trebuie găsită.

— Dacă a fost vreo armă, am răspuns eu sceptic.

Mă apucă de braţ şi mă trase cu furie.

— Ţi-a intrat superstiţia aia în cap. Crezi că moartea lui a fost supranaturală; bine, eu mă întorc în crâng să aflu.

Eram, în mod curios, împotrivă ca el să procedeze aşa. Am făcut tot ce mi-a stat în putinţă ca să-l împiedic. Simpla idee a cercului acela des de copaci mă îngrozea şi aveam presentimentul unei noi nenorociri. Dar Elliot era pornit de-a binelea. Cred că şi el era speriat, dar nu vroia s-o recunoască. S-a dus ferm hotărât să dezlege tot misterul.

A fost o noapte foarte înfricoşătoare; niciunul dintre noi nu putea să doarmă sau să încerce măcar. Când au sosit, poliţiştii nu prea au crezut nimic din toată povestea. Ei şi-au exprimat dorinţa puternică de a o ancheta îndeaproape pe domnişoara Ashley, dar apoi s-au izbit de doctorul Symonds, care s-a opus, în mod vehement, ideii. Domnişoara Ashley îşi

revenise din leşin sau din transă şi el îi administrase un somnifer puternic. Sub nici un motiv, ea nu trebuia tulburată până a doua zi.

Nimeni nu s-a gândit până pe la şapte dimineaţa la Elliot Haydon şi atunci Symonds a întrebat, deodată, unde e. I-am explicat ce făcuse Elliot şi faţa gravă a lui Symonds căpătă un aer şi mai grav.

— Aş vrea să nu se fi dus. E… e o prostie, spuse el.

— Doar nu crezi că i s-ar fi putut întâmpla ceva rău?

— Sper că nu. Padre, cred că dumneata şi cu mine am face mai bine să ne ducem să vedem.

Ştiam că are dreptate, dar a trebuit să-mi adun tot curajul de care eram în stare ca să mă înham la treaba asta. Am pornit împreună şi am intrat din nou în crângul acela blestemat de copaci. L-am strigat de două ori şi nu am primit nici un răspuns. Într-un minut, două, am dat de poiana care părea palidă şi fantomatică în lumina dimineţii care abia mijea. Symonds mă apucă de braţ şi eu am scos o exclamaţie înăbuşită. Noaptea trecută, văzusem la lumina lunii trupul unui bărbat zăcând cu faţa în jos, în iarbă. Acum, în zorii dimineţii, aceeaşi privelişte se înfăţişa ochilor noştri. Elliot Haydon zăcea în exact acelaşi loc în care fusese vărul său.

— Doamne Sfinte! Spuse Symonds. L-a răpus şi pe el!

Am alergat amândoi spre el. Elliot Haydon era inconştient, dar respira încet; de data aceasta nu mai era nici o îndoială în privinţa cauzei tragediei: o armă lungă şi subţire din bronz rămăsese în rană.

— L-a lovit prin umăr, nu prin inimă. Ăsta-i norocul, comentă doctorul. Pe cinstea mea, nu ştiu ce să cred. În orice caz n-a murit şi el ne va putea povesti ce s-a întâmplat.

Dar tocmai asta e, că Elliot Haydon n-a fost în stare. Relatarea sa a fost cât se poate de vagă. Căutase fără succes stiletul şi, în cele din urmă, renunţând să mai bâjbâie, se apropie de Casa Idolului. Abia atunci, începu să

intuiască tot mai clar că cineva îl urmărea cu privirea dintre copaci. A încercat să alunge această impresie, dar n-a putut s-o îndepărteze cu totul. A descris cum un vânt rece, ciudat a început să bată. Părea că nu vine dinspre copaci, ci din interiorul Casei Idolului. Se întoarse şi se uită înăuntru. A văzut mica siluetă a Zeiţei şi a simţit că se înşela din punct de vedere optic. Silueta părea să crească tot mai mare. Apoi, deodată, a primit o lovitură ce a simţit-o între tâmple şi care l-a făcut să se dea înapoi, dar atunci când a căzut, a fost conştient de o durere adâncă, usturătoare în umărul său stâng.

Stiletul a fost identificat de data aceasta ca fiind identic cu cel descoperit în săpăturile din movila de pe deal şi care fusese cumpărat de Richard Haydon. Unde îl ţinuse, în locuinţă sau în Casa Idolului din crâng, nimeni nu părea să ştie.

Poliţiştii au fost de părere şi aşa va rămâne pe veci că el a fost înjunghiat, în mod deliberat, de domnişoara Ashley, dar, luând în considerare depoziţiile noastre, ale celorlalţi, că ea s-a aflat la trei iarzi depărtare de el, ei n-au putut s-o inculpe. Şi, aşa, afacerea este şi va rămâne un mister.

Se aşternuse liniştea.

— Se pare că nu e nimic de zis, încercă Joyce Lemprière, în cele din urmă. Totul e atât de oribil şi straniu! N-aţi găsit personal nici o explicaţie, dr. Pender?

Bătrânul dădu afirmativ din cap.

— Da, spuse el. Am o explicaţie, adică un fel de explicaţie. Una cam curioasă – dar mi se pare că nu acoperă toate aspectele.

— Am fost la şedinţe de spiritism, spuse Joyce, aşa că puteţi spune ce doriţi, dar se întâmplă lucruri foarte ciudate. Bănuiesc că pot fi explicate printr-un anume fel de hipnotism. Fata s-a transformat cu adevărat într-o Preoteasă a Astartei şi presupun că, într-un fel sau altul, ea trebuie să-l fi înjunghiat. Poate că ea a aruncat stiletul pe care domnişoara Mannering l-a văzut în mâna ei.

— Sau o fi fost vreo suliţă, sugeră Raymond West. În fond, lumina lunii nu e foarte puternică. Ea s-ar fi putut să aibă un fel de lance în mâna şi l-a lovit de la distanţă; apoi, presupun că trebuie să ţinem seama şi de hipnotism în masă. Vreau să zic că eraţi cu toţii pregătiţi să-l vedeţi doborât prin mijloace supranaturale şi aşa aţi văzut că s-a întâmplat.

— Am asistat la multe lucruri minunate făcute cu arme şi cuţite la circ sau varietăţi, spuse sir Henry. Cred că e posibil ca un om să se fi putut ascunde printre copaci şi de acolo să fi aruncat un cuţit sau un stilet cu destulă dexteritate, bineînţeles dacă era un profesionist. Recunosc că este cam deplasată, dar pare singura teorie cu adevărat credibilă. Vă amintiţi că celălalt om a avut clar impresia că se ascundea cineva în crâng şi-l supraveghea. În ceea ce priveşte faptul că domnişoara Mannering a spus că Diana Ashley avea un stilet în mână, pe când ceilalţi au contrazis-o, asta nu mă surprinde. Dacă aţi avea experienţa mea, v-aţi da seama că relatările a cinci persoane privitoare la acelaşi lucru diferă atât de mult încât frizează incredibilul.

Domnul Petherick tuşi.

— Dar în toate aceste teorii se pare să trecem cu vederea un fapt esenţial, remarcă el. Ce s-a întâmplat cu arma? Domnişoara Ashley nu s-ar fi putut descotorosi de o suliţă, aşa cum stătea în mijlocul luminişului şi dacă un ucigaş ascuns ar fi aruncat stiletul, atunci acesta ar fi rămas în rană când omul a fost răsucit. Cred că trebuie să renunţăm la toate teoriile fanteziste şi să ne limităm la fapte concrete.

— Şi unde ne duc faptele concrete?

— Ei bine, un lucru pare destul de clar. Nimeni nu a fost în apropierea omului când acesta a fost doborât, aşa că singura persoană care ar fi putut să-l înjunghie a fost el însuşi. De fapt, sinucidere.

— Dar de ce naiba să fi vrut să se sinucidă? Întrebă Raymond West, neîncrezător.

Avocatul tuşi din nou.

— Ah, asta iar e o problemă de teorie, spuse el. Deocamdată, nu mă interesează teoriile. Excluzând supranaturalul, în care nu cred nici o clipă, mi se pare că este singura modalitate în care lucrurile s-ar fi putut întâmpla. Şi-a înfipt pumnalul în piept şi, când a căzut, braţele i s-au desfăcut, scoţându-l din rană şi aruncându-l departe printre copaci. Cred că este, deşi oarecum improbabilă, o întâmplare posibilă.

— Deşi nu vreau să mă amestec, spuse Miss Marple, totul mi se pare cât se poate de uluitor. Dar lucruri curioase se întâmplă, să ştiţi. La petrecerea de anul trecut din grădina doamnei Sharpley, omul care aranja ceasul pentru golf, a sărit peste ceva, şi-a pierdut cunoştinţa şi nu şi-a revenit decât după cinci minute.

— Da, dragă mătuşă, spuse Raymond cu blândeţe, dar el nu a fost înjunghiat, nu-i aşa?

— A, sigur că nu, dragă, răspunse Miss Marple. Tocmai asta vă spuneam. Bineînţeles că nu există decât un singur mod în care acel biet sir Richard ar fi putut fi înjunghiat, dar tare aş vrea să ştiu ce l-a făcut întâi să se împiedice. Ar fi putut fi, desigur, rădăcina unui pom. El se uita numai la fată şi la lumina lunii dai peste lucruri fără să vrei.

— Spuneţi că există doar un singur mod în care sir Richard ar fi putut fi înjunghiat, Miss Marple? Întrebă pastoral, uitându-se curios la ea.

— E foarte trist şi nu-mi place să mă gândesc la asta. Omul era dreptaci, nu-i aşa? Vreau să zic, pentru a se răni la umărul stâng trebuia să fie. Mi-a părut întotdeauna atât de rău de bietul Jack Baynes pentru ceea ce a păţit în timpul războiului! Vă amintiţi, s-a împuşcat în picior, după lupte foarte grele la Arras. Mi-a povestit despre asta când m-am dus să-l văd la spital; şi-i era tare ruşine. Nu cred că acest biet individ, Elliot Haydon, a profitat mult după urma crimei sale oribile.

— Elliot Haydon, strigă Raymond. Crezi că el e făptaşul?

— Nu văd cum ar fi putut-o face altcineva, spuse Miss Marple, uşor surprinsă, făcând ochii mari. Vreau să zic dacă, aşa cum subliniază foarte înţelept domnul Petherick, luăm în considerare faptele concrete şi ignorăm acea atmosferă cu zeiţe păgâne despre care nu cred că e prea plăcută. Elliot s-a dus întâi la el de l-a întors cu faţa în sus şi, desigur, pentru a face acest lucru trebuie să fi fost cu spatele la toţi, iar îmbrăcămintea de şef de briganzi îi impunea să aibă o armă de orice fel la brâu. Îmi aduc aminte că am dansat cu un bărbat îmbrăcat ca şef de briganzi când eram tânără. Avea cinci feluri de cuţite şi stilete şi nu pot să vă povestesc cât de ciudate şi incomode erau pentru partenera sa.

Toţi ochii erau aţintiţi asupra dr. Pender.

— Am aflat adevărul, spuse acesta, cinci ani după ce s-a întâmplat tragedia. Dintr-o scrisoare pe care mi-a trimis-o Elliot Haydon. Scria în ea că îşi imagina că eu l-am suspectat întotdeauna. Mai zicea că a fost o tentaţie spontană. Şi el o iubea pe Diana Ashley, dar era doar un biet avocat pledant sărac care se lupta să supravieţuiască. Odată Richard eliminat din cale, moştenindu-i titlul şi moşiile, vedea deschizându-i-se frumoase perspective. Stiletul îi ieşise din cingătoare când se aplecase jos lângă vărul său şi, aproape înainte de a avea timp să se gândească ce face, îl înfipse şi-l puse înapoi în cingătoarea sa. El însuşi s-a înjunghiat mai târziu pentru a înlătura orice bănuială. Mi-a scris în ajunul plecării într-o expediţie spre Polul Sud, în caz, cum zicea, că s-ar putea să nu se mai întoarcă niciodată. Nu cred că avea de gând să se mai întoarcă şi ştiu că, aşa cum s-a exprimat Miss Marple, n-a profitat deloc după urma crimei. „Timp de cinci ani, scria el, am trăit ca în iad. Sper, cel puţin, că voi putea să-mi ispăşesc pedeapsa, murind în mod onorabil”.

Se aşternu tăcerea.

— Şi el a murit într-adevăr onorabil, spuse sir Henry. Ai schimbat numele în povestea ta, dr. Pender, dar cred că l-

am recunoscut pe omul la care te-ai referit.

— Cum vă spuneam, continuă bătrânul prelat, nu cred că vreo explicaţie acoperă chiar toate aspectele. Îmi închipui însă, că exista o influenţă rea în acel crâng, o influenţă care l-a determinat pe Elliot Haydon să acţioneze. Chiar şi până în ziua de astăzi nu pot să mă gândesc la Casa Idolului Astartei fără să mă cutremur.

SFÂRŞIT

* deal stâncos sau pisc, în special în Devon şi Cornwall.
* (engl.) crângul liniştit
* Astarte, Ashtaroth, Ashtoreth, Ishtar,echivalentul oriental al Afroditei, zeiţa iubirii şi rodirii.
* îmbrăcăminte de bal costumat.